

VILLASUKKANÄYTTELY

Sota-ajan sukista trendisukkiin

Palvelutaloissa ja hoivakodeissa on tärkeää, että tilassa, jossa asukkaat viettävät paljon aikaansa, on riittävästi sekä pysyviä että vaihtuvia, ajatuksia ja keskustelua virittäviä esineitä, valokuvia tai taidetta.

Kuvassa näkyvä villasukkanäyttely on toteutettu Kontukodissa vaihtuvien näyttelyiden seinällä. Se on tuotettu asukkaiden, omaisten ja henkilökunnan yhteistyöllä.

Kun valmistelet sukkanäyttelyä, kerää raidallisia, kuviollisia, eri kokoisia, eri värisiä, erilaisten ja eri ikäisten ihmisten tekemiä ja käyttämiä sukkiä, erilaisia kantapäitä ja kavennuksia, erilaisista langoista tehtyjä sukkiä. Jokaisesta mallista riittää yksi sukka. Kerää samalla tietoja ja tarinoita, joita sukkien lainaajat kertovat. Kiinnitä muistilaput sukkiin hakaneuloille, jos on mahdollista, että tarinat ja sukat menevät sekaisin. Tee kaikki näyttelyn tekstit riittävän isolla ja lihavoituna. Jos laminoit tekstejä, käytä mieluiten mattakalvoa, ettei pinta kiillä ja haittaa lukemista. Tekstit voi näyttelyn jälkeen lahjoittaa sukkien omistajille.

Sukkien ohessa olevat tekstit voivat vastata esim. seuraaviin kysymyksiin:

- Kuka sukat kutoi? Kenelle? Ketkä kaikki näitä sukkiä ovat pitäneet?
- Onko kuvio itse keksitty vai mallista katsottu? Kenen suunnittelema?
- Paljonko näillä sukilla on ikää?
- Jos sukat on tehty neuleesta puretusta langasta, mikä vaate purettiin.

- Jos sukat on kotona kehrätystä langasta, kuka kehräsi?
- Missä näitä sukkia on käytetty (koulussa, kotona, töissä, yöllä, sodassa)
- Sukkien käyttäjän tai tekijän elämästä voi kertoa otteita.

Villasukat ovat kaikille suomalaisille yhteistä kulttuuriperintöä. Sukanteko on monille opetettu jo ala-asteella – ellei äiti tai mummo opettanut sitä jopa aiemmin. Sota-aikana kaikki pieneksi jääneet tai reikiintyneet neuleet purettiin ja kudottiin uudestaan usein juuri villasukiksi. Se oli kiertotaloutta eli maksimoitiin materiaalien käyttö mahdollisimman pitkään niin, että syntyi mahdollisimman vähän hukkaa ja jätettä. Siis erinomainen esimerkki nykysukupolville.

Sota-ajalta on monen tuntema sukkatarina. Pieni vauva oli äitinsä kanssa junassa matkalla sotaa pakoon vuonna 1940. Vastapäätä istunut käsityönohjaaja huomasi, ettei vauvalla ollut sukkia. Kun pommitukset hidastivat matkantekoa, opettaja purki omaa villatakkiaan ja neuloi langasta vauvalle sukat. Tarina ja malli ovat sittemmin levinneet niin, että vauvojen junasukkia on neulottu tuhansia.

Kudottujen sukkiensa lisäksi näyttelyssä voi olla valokuvia sukista, niiden tekemisestä ja ohjeista.

Youtubessa on videoita sukanteosta ja parsimisesta. Netistä löytyy myös paljon erilaisten sukkamallien ohjeita. Marttojen perusvillasukat:

<https://www.martat.fi/marttakoulu/kasityoohjeet/vaatteet-ja-asusteet/perusvillasukat/>

Näyttelyn avajaiset

Näyttelyille kuuluu järjestää avajaiset (muista kutsut), jotka sisältävät yleisön toivottamisen tervetulleeksi, avajaispuheen, näyttelyn esittelyn, lasilliset kuohuvaa ja/tai kahvitarjoilun. Avajaisissa voi olla myös työnäytöksiä.

